

Expunere de motive

Prezenta propunere legislativă are ca obiectiv de reglementare creșterea responsabilității parlamentarilor aleși față de nevoile cetățenilor care le-au acordat votul, precum și stoparea fenomenului de absenteism și neimplicare în viața politică a țării.

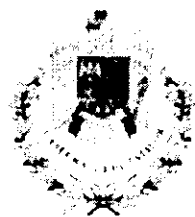
O democrație nu poate funcționa adecvat în absența implicării politice a cetățenilor. Legitimitatea și calitatea unui regim politic sunt adesea judecate după gradul de implicare a cetățenilor în procesul politic

Democrația a fost definită în mod diferit pe parcursul timpului. În ceea mai mare parte a istoriei intelectuale a democrației, termenul a avut o conotație negativă. Abia în secolul al XX-lea democrația devine un termen respectabil, clamat deopotrivă de stânga și dreapta politică. Democrația anticilor era, în esență o democrație participativă. În schimb, concepția modernă despre democrație pune accentul pe reprezentare și guvernarea indirectă, pe responsabilitatea aleșilor față de alegători. De aceea, democrația modernă este în principal o democrație reprezentativă.

În ciuda importanței alegerilor electorale, participarea politică nu poate fi redusă la vot. Modelul receptiv al democrației extinde noțiunea de participare politică dincolo de simplul act al votării. Prin urmare, studiile privind acțiunea politică a indivizilor sau grupurilor au inclus și alte comportamente care sunt analizate sub eticheta de participare politică. În literatura de specialitate, prin sintagma participare politică sunt desemnate cel mai adesea acele acțiuni prin care indivizii sau grupurile încearcă să-și apere și promoveze interesele în sfera politică. Aceasta este în esență conceptualizarea participării ca încercare de influență.

Definiția clasică e oferită de Verba și Nie (1972, p. 2, apud. Teorell, 2006): „participarea politică se referă la acele acțiuni ale cetățenilor privați prin care... se încearcă influențarea guvernanților, fie prin afectarea alegerii personalului guvernamental, fie prin afectarea alegerilor făcute de personalul guvernamental”.

Această definiție domină și astăzi studiile participării politice și stă la baza unor cercetări internaționale de referință, extinse din anii 1970 (Barnes & Kaase, 1979; Verba et al., 1978) până în anii 1990 (Parry & Moyser, 1994; Verba et al., 1995).

ROMANIA

Prezența acestei definiții în majoritatea manualelor și dicționarelor din domeniul științelor sociale și politice, confirmă popularitatea acestei concepții a participării politice în mediul academic actual (Teorell, 2006).

Participarea ca modalitate de influență extinde semnificativ sfera de acțiune politică a cetățenilor într-o democrație. Astfel, față de modelul elitist al democrației, definiția prezentată mai sus permite indivizilor să-și exprime preferințele nu doar asupra alegerii guvernanților ci și asupra politicilor publice adoptate de politicieni. Prin urmare, participarea politică devine un act instrumental prin care cetățenii încearcă să facă sistemul politic mai receptiv la voința lor (Teorell, 2006). Potrivit lui Verba (Verba, 1996, apud Teorell, 2006, p. 789) „participarea e un mecanism de reprezentare, un mijloc prin care guvernanții sunt informați despre preferințele și nevoile publicului și sunt impulsionați să răspundă acelor preferințe și nevoi.” Cu alte cuvinte, receptivitatea sistemului politic față de preferințele cetățenilor este chestiunea esențială din punct de vedere normativ pe care participarea politică încearcă să o rezolve în cadrul acestui model al democrației (Teorell, 2006). *

Conceptualizarea participării politice ca încercare de influență are în centrul său ideea receptivității guvernanților față de preferințele și nevoile cetățenilor. Mecanismele de participare prin care relația cetățean-autorități poate fi mediată merg dincolo de actul votării și activitatea de campanie.

Acestea cuprind o varietate de activități convenționale sau de protest ce pot duce la o mai mare receptivitate din partea autorităților și la o mai bună apărare și promovare a intereselor cetățenilor. Astfel, participarea politică constă în acele acțiuni care au un efect indirect, prin încercările de a influența guvernanții, asupra deciziilor și rezultatelor acestor decizii concretizate în politici publice.

Evoluția politică în România ultimilor ani a evidențiat o scădere masivă a interesului cetățenilor la luarea deciziilor fapt demonstrat de prezența scăzută la vot.

Acest fapt, a condus la scăderea legitimității aleșilor, cu consecințe grave asupra încrederii în instituțiile statului, fenomen care trebuie stopat cât mai rapid.

În concret, prin această inițiativă legislativă se intenționează crearea posibilității cetățenilor de a participa la luarea deciziilor politice, începând de la a vota nu o lista propusă de partide, ci de a vota, conform conștiinței și criteriilor proprii, anumite persoane propuse de formațiunile politice.

În acest moment, partidele propun liste pentru alegerea parlamentarilor în Senat și Camera Deputaților, în baza unor criterii strict politice.

Practic, alegatorul nu are posibilitatea de alege o persoană pentru anumite calități pe care le apreciază la aceasta, ci este nevoit să aleagă o listă a unui partid, adică niște persoane impuse de către un partid politic, adică persoane uneori lipsite de orice expertiză în domeniu, care nu de fiecare dată se bucură de un istoric personal sau profesional corespunzător unor astfel de funcții sau demnități.

Această impunere conduce la ideea tot mai des întâlnită în rândul alegătorilor conform căreia sunt supuși unei manipulări și la convingerea că votul lor nu face diferența, fapt care îi determină pe aceștia să-și exprime dreptul de vot, prin neparticipare.

O analiza a votantului român realizează și Alina Mungiu-Pippidi într-una din secțiunile cărții sale *Politica după comunism (2002)*. Analizele din capitolul „Votantul român. De la raționament la preferință politică,” se bazează în principal pe o cercetare longitudinală, folosind un eșantion panel în două valuri, la începutul și la sfârșitul campaniei electorale de la alegerile generale din 2000. Autoarea își propune creionarea unui portret al alegătorului român, de la mecanismele gândirii politice la identitatea politică și preferințele politice ale votanților.

Autorul susține în lucrarea sa că modelul explicativ principal al preferinței politice în România este cel cunoscut în psihologia politică drept modelul „impresie dominantă.”

Potrivit acestui model „ideologia și programele politice contează foarte puțin sau deloc. Ce are importanță este imaginea candidatului sau partidului, iar aceasta nu e o cumulare de impresii, ci o impresie dominantă formată la un moment dat și utilizată fără actualizări, dacă nu intervin împrejurări excepționale” (Mungiu-Pippidi, 2002, p. 117).

Prin prezentul proiect de lege se dă alegătorului posibilitatea de a opta atât pentru partid cât și pentru o persoană anume.

Un astfel de sistem va consolida legătura între alegator și ales. Primul va avea și reprezentarea la nivel de persoană a celui pe care l-a ales, care îl reprezintă și nu numai partidul politic, iar cel de al doilea va avea responsabilitatea directă a votului pe care l-a primit.

Totodată, acest tip de vot va putea crește performanța partidelor, care vor avea astfel, reprezentanți în Parlamentul României, doriți de cetățeni.

INIȚIATORI:

1. DEPUTAT GEORGE NICOLAE SIMION

—

2. DEPUTAT DUMITRU FLUCUȘ

—

✓

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative - „Lege pentru pentru modificarea și completarea Legii nr. 208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente”

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	SIMION GEORGE NICOLAE	AUR	
2	DUMITRU FLUCUF	AUR	
3	SUCIU SEBASTIEN	AUR	
4	VOLOTOARU BOB	AUR	
5	SCRIPNIT ULIANA	AUR	
6	STOICA CIPRIAN-TITI	A.U.R.	
7	COLEȘA ILIE-ALIN	AUR	
8	MITREA DUMITREANA	AUR	
9	TANASĂ DANI	AUR	
10	DANULESCU RINCO	AUR	
11	ACATRINEI DOREL	AUR	
12	IVĂNUTĂ CRISTIAN	AUR	
13	ALBISTEANU MILAN	AUR	
14	TITUS SILVIU PĂUNESCU	AUR	

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative - „Lege pentru pentru modificarea și completarea Legii nr. 208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente”

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
15.	Enăchi Răisă	AUR	
16	Bădu Georgel	AUR	
17	AXINSA HABAN GEORGE	AUR	
18	CHELATU MIRCIU	AUR	
19	GIANCINA ȘERMAN	AUR	
20	MATEESCU SORIN	AUR	
21	ADRIAN CĂTANĂ	AUR	
22	ALEMBEI EUDOCIA	AUR	
23	RODICA BOAHONĂ	AUR	
24	Andrei Hăușan	AUR	
25	DORINEC COSMA	AUR	
26	Busuioc Andrei	AUR	
27	CIOBANEȘU VALERIU - RICH	AUR	
28	Adneard Hirașea	AUR	
29	IONUȚ NEAGU.	AUR	